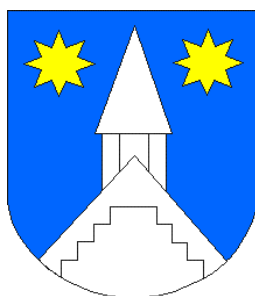

Vastu võetud
Nõo Vallavolikogu
13. oktoobril 2022
määrusega nr

NÕO VALLAVOLIKOGU

NÕO VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2023-2026

Nõo 2022

Sisukord

Sisukord.....	2
Joonised ja tabelid.....	2
Sissejuhatus.....	3
1 Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos.....	4
1.1 Maailmamajandus.....	4
1.2 Eesti majanduskeskkonna ülevaade.....	4
1.3 Ülevaade Nõo valla majanduslikust arengust.....	5
2 Tulubaasi ülevaade ja prognoos.....	7
3 Põhitegevuse kulud.....	8
4 Investeeringute kavandamine.....	9
5 Kohustuste planeerimine.....	11
6 Finantsdistsipliin.....	11
Kokkuvõte.....	12
Lisa 1 Strateegia vorm majandusliku sisu järgi.....	13
Lisa 2 Strateegia vorm koond.....	17
Lisa 3 Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud ja tegevused.....	18
Lisa 4 Nõo valla teetööde investeeringuobjektid 2023 - 2026.....	24

Joonised ja tabelid

Joonis 1. Nõo valla põhitegevuse tulud aastatel 2021- 2026.....	7
Joonis 2. Nõo valla põhitegevuse kulud aastatel 2021- 2026.....	9
Joonis 3. Nõo valla investeeringud valdkonniti aastatel 2021 - 2026.....	10
Joonis 4. Nõo valla võlakohustused aastatel 2021- 2026.....	11
Joonis 5. Nõo valla finantsdistsipliini meetmed 2021- 2026.....	12

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2021 - 2026.....	5
Tabel 2. Nõo valla elanikkonda iseloomustavad andmed ja nende muutused ajas.....	5
Tabel 3. Tulumaksu laekumise prognoos.....	7
Tabel 4. Riigieelarvelise toetusfondi eraldised Nõo vallale 2021- 2022.....	8
Tabel 5. Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2023 - 2026.....	19
Tabel 6. Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused.....	21
Tabel 7. Nõo vallale kuuluvate teede jaotus katete alusel.....	24
Tabel 8. Nõo valla teedööde investeeringuobjektid.....	25

Sissejuhatus

Nõo valla arengukavas püstitatud eesmärkide ja vastavate tegevuste elluviimiseks on vajalik kindlustada valla tulubaasi stabiilsus ja jätkusuutlikkus ning valla finantsiline iseseisvus. Eelarvestrateegia annab rahalised orientiirid valla võimalustest arengukavas kavandatud tegevuste realiseerimiseks. Eelarvestrateegia viib kooskõlla Nõo valdkonnaspetsiifilised vajadused ja prognoosidest tulenevad rahalised võimalused. Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt neljaks eelseisvaks eelarveaastaks, mida igal aastal tulenevalt majanduskeskkonnas toimuvatest muutustest korrigeeritakse.

Nõo valla eelarvestrateegia käsitleb tegevustulusid, tegevuskulusid, investeeringuid ja finantseerimistegevust ning nendest lähtuvaid rahavoogusid. Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse finantsseisundist ning võimekusest teenindada olemasolevaid kohustusi. Tegemist on töövahendiga, mis kirjeldab omavalitsuse finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi loob aluse tänastele otsustele, mis mõjutavad omavalitsuse tegevust.

Nõo valla eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Võrdlusandmetena on kajastatud 2021. aasta eelarve täitmine rahandusministeeriumi saldoandmiku andmete alusel ning 2022. aasta prognoositav eelarve täitmine.

Eelarvestrateegia perioodi tegevuste planeerimisel on eesmärkideks seatud:

- Plaanid on konservatiivsed ja jätkusuutlikud;
- Strateegia perioodil põhitegevuse kulude kasvu hoidmine alla põhitegevuse tulude kasvu;
- Positiivne tulem - see võimaldab vallal lisaks laenude teenindamise kuludele panustada rohkem vahendeid oma investeerimistegevuseks;
- Elanikonnale tarvilike avalike teenuste tagamiseks oluliste investeeringute teostamine, suurendades vajadusel võlakoormust;
- Kvalifitseeritud töötajate konkurentsivõimelise palgataseme tagamine;
- Erinevate toetusmeetmete kaasamine vajalike investeeringute teostamiseks;
- Valla finantsvõimekuse säilitamine.

Nimetatud eesmärkide elluviimisel tuleb arvestada reaalse ümbritseva majanduskeskkonnaga.

Eelarvestrateegia arvulised näitajad on toodud lisades 1-2, mis on koostatud rahandusministri 07.07.2011 määruse nr. 34 „Kohaliku omavalitsuse üksuse poolt Rahandusministeeriumile eelarvestrateegia, eelarve, lisaelarve ja eelarve täitmise andmete esitamise tingimused ning vormid“ kohaselt.

1 Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos

Käesolev eelarvestrateegia on koostatud enneolematult ebakindlates oludes. Venemaa agressioon Ukrainasse on tekitanud olukorra, kus usaldusväärset prognoosida Eesti ja meie peamiste kaubanduspartnerite majandusarengut on pea võimatu. Prognoosieelduste fikseerimise ajaks ei olnud Venemaa agressioonile Ukrainas näha mingisugust tõenäolist lahendust.

1.1 Maailmamajandus

Maailmamajandust mõjutavad COVID-19 pandeemia ning Venemaa sissetung Ukrainasse. COVID-19 pandeemiast põhjustatud globaalsest majanduskriisist taastumine on olnud ebaühtlane. Riikide majandusarengu üheks oluliseks kaalukeeleks on osutunud vaktsineerimise tase, mistõttu oli just mitmete arenguriikide taastumine vaktsiinide nappuse tõttu tagasihoidlik. Sõda ja selle tõttu Venemaale kehtestatud majanduslikud sanktsioonid piiravad tugevalt majanduskasvu üle maailma. Majandusaktiivsus kannatab isegi sõja kiire lõppemise korral veel palju aastaid. Venemaa majandus läks algatatud sõja ja selle tulemuste tõttu samuti kiirese langusse. Sõja mõjud ulatuvad palju kaugemale sõdivate riikide piiridest. Ülemaailmselt on sõja tõttu oodata lisaks kasvu pidurdumisele ka kiiret inflatsiooni, suurt võlakoormuse kasvu ning tugevat vaesuse suurenemist. Euroala riikidel on suur sõltuvus imporditavatest energiaallikatest ning Venemaa on peamine naftasaaduste, maagaasi ja kivisöe tarnija. Üldiselt on senised hinnangud kriisi mõjust EL majanduskasvule olnud siiski pigem tagasihoidlikud. Euroopa Keskpang prognoosib pessimistlikumas stsenaariumis euroala majanduskasvuks 2022. aastal 2,3%. IMF aga 2,8%, mis on 1,1 protsendipunkti vähem kui sõjaeelselt prognoositu.

1.2 Eesti majanduskeskkonna ülevaade

Eesti suguse väikese ja avatud majanduse puhul on prognoosi tegemise olulisemaks eelduseks väliskeskkond. Enne Venemaa sõjalise agressiooni algust Ukrainas oli Eesti majanduse seis hea ja väljavaated optimistlikud. Viirusekriisist tuli Eesti välja edukalt - viimase kahe aasta keskmine majanduskasv oli sisuliselt EL kiireim (3%). Edaspidi aeglustub majanduskasv Eesti Panga hinnangul kolmel põhjusel: kiiret kasvu võimaldanud vaba tööjõud on ammendumas, hinnatõus piirab tarbimist ning Venemaa sõda Ukraina vastu koos kaasnevate sanktsioonidega pärsib majandusaktiivsust. Eesti majanduse reaalkasv jääb Rahandusministeeriumi prognoosi kohaselt 2022. aastal umbes 4 protsendipunkti võrra madalamaks võrreldes sõja mittepuhkemise stsenaariumiga ehk reaalne SKP sel aastal väheneb. Tarbijahinnad kasvavad 2022. aastal 12,7%, mis toob kaasa realsissetulekute ja eratarbimise vähenemise. Sõja tõttu prognoositakse maksutulude väiksemat laekumist ning kulude kasvu. Kõige konkreetsemalt mõjutavad Eesti majandust lähemas tulevikus erinevad takistused kaubavahetuses Venemaa, Valgevene ja Ukrainaga. Lisaks seadustatud piirangutele pärsivad kaubavahetust ka transpordiraskused ning takistused arvete tasumisel. Kerge majanduskasv taastub 2023. aastal, kuid see jääb varem arvatust madalamaks.

Lähiajal tuleb arvestada tööpuuduse kasvuga. Jõuline hinnatõus hoiab aga kõrgel palgasurvet. Palgatulu ostujõud siiski väheneb käesoleval aastal ligikaudu viie protsendi võrra kahekohalise inflatsiooni tõttu.

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2021 - 2026

(Allikas: Rahandusministeeriumi kevadine 2022. aasta majandusprognosis)

Makromajanduslikud näitajad*	2021	2022*	2023*	2024*	2025*	2026*
SKP reaalkasv (%)	8,3	-1,0	1,2	3,2	2,7	2,6
SKP nominaalkasv, %	14,3	6,7	3,7	5,0	4,8	5,0
Tarbijahinnaindeks (%)	4,6	12,7	2,1	1,2	1,7	2
Tööhõive kasv (%)	-0,5	-0,1	-1,2	1,1	0,4	0
Tööpuuduse määr (%)	6,2	7,2	8,3	7,2	6,7	6,4
Keskmine kuupalk (EUR)	1 548	1 656	1 749	1 811	1 892	1 987
Palga nominaalkasv (%)	6,8	7	5,6	3,6	4,5	5
Palga reaalkasv (%)	2,1	-5,1	3,4	2,3	2,8	3

*Prognosis avaldatud Rahandusministeeriumi poolt 07.04.2022

1.3 Ülevaade Nõo valla majanduslikust arengust

Nõo vald soovib oma kogukonna liikmetele ja külalistele pakkuda parimat keskkonda elamiseks, õppimiseks, töötamiseks ja vaba aja veetmiseks.

Nõo vald on osanud hoida põhitegevuse tulude ja kulude tasakaalu nii headel kui ka majandussurutise aastatel. Positiivset mõju on avaldanud elanike arvu suurenemine. Nõo valla tulubaas sõltub maksumaksjast ja tema sissetulekust, mis samuti suurenevad. Nõo valla maksumaksja on kodanik, kelle elukoht rahvastikuregistris on 1. jaanuari seisuga Nõo vald.

Tabel 2. Nõo valla elanikkonda iseloomustavad andmed ja nende muutused ajas

	31.12.2021	31.12.2020	Muutus 2021/2020
Elanike arv kokku	4 381	4 345	+36
Lapsed alla 6 aastased	385	376	+9
Noored 7 -18 aastased	673	658	+15
Tööealised 19 - 64	2 582	2 581	+1
Üle 65 aastased	741	730	+11
Sünnid	45	60	-15
Surmad	43	45	-2
Maksumaksjate keskmine arv	2 278	2 204	+74
Keskmine brutopalk	1 430	1 337	+93
Registreeritud töötud Nõo vallas	121	113	+8

Nõo valla eelarvestrateegia koostamise aluseks on järgmised eeldused:

1. Nõo valla elanike arv kasvab;
2. Maksumaksjate arv suureneb;
3. SKP reaalkasv on 2022.aastal 1,0% ja 2023 - 2026 vastavalt 1,2%, 3,2%, 2,7% ja 2,6%;
4. Inflatsioon on 2022.a energiahindade kiire tõusu jm sõja mõjude tõttu 12,7% ning langeb seejärel 2% lähistelega;
5. Tööpuuduse osakaal püsib stabiilsena;
6. Keskmise palga nominaalkasv on keskmiselt 6 % aastas järgides Eesti keskmist trendi - oluline olla konkurentsivõimeline töötasupoliitikas;
7. Residentist füüsilise isiku makstud tulumaksust laekub maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,96 %;

8. Maamaksu laekumine jääb samale tasemele;
9. Uusi kohalikke makse vaadeldaval perioodil ei kehtestata;
10. Olemasolevate teenuste maht säilib.

Nõo valla lähimineviku finantsnäitajate kokkuvõtte tugevuste ja nõrkuste kaupa:

Tugevused

- Elanike arv on olnud kasvav (tänu viimasel 6 aastal läbiviidud elanike registreerimise kampaaniale). 01.01.2022.aasta seisuga oli Nõo valla elanike arv 4 381 inimest (võrreldes 2021. aastaga suurenes 36 inimese võrra). *Elanike arv on hetkeseisuga suurenenud - seisuga 01.09.2022 4 398 (+17 inimest);*
- 2022. aastal on suurenenud maksumaksjate arv - 2021. aastal oli maksumaksjaid 2 278, 2022. aasta maikuu seisuga 2 284 (+ 6 inimest);
- 2022. a augustikuu seisuga on tulumaksu laekunud +11 % (võrreldes 2021. aastaga). 2022.aasta prognoos oli tegelik laekumine + 5 %.
- Omafinantseerimise võimekuse väärtus on üle 1,0. Vald suudab panustada omavahenditest piirkonna arengusse;
- Investeeringute suur osakaal kogukuludest;
- Kaasrahastamise leidmise võimekus;
- Mitmekesine ettevõtlus.

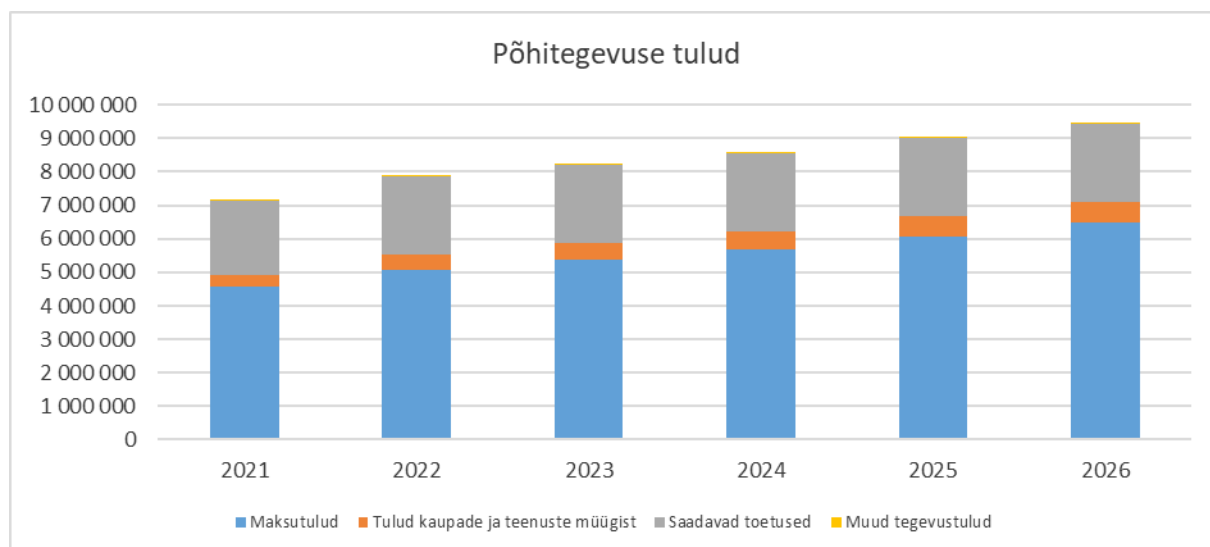
Nõrkused

- Piirkonna keskmine brutopalk jääb riigi keskmisele alla - 2022. a juunikuu seisuga Vabariigis 1 615 €; Tartumaal 1 577 € Nõo vallas 1 528 €;
- Lisatulude juurde tulek ei ole tõenäoline - kohalikud maksud, teenuste müük ei ole märkimisväärsed;
- Varade müük on ebatõenäoline. Vallale mittevajalik vara on reeglina väheväärtuslik; see on vana ja amortiseerunud ning raskesti realiseeritav. Sellise vara ülalpidamine on kulukas ning varade uuendamiseks puuduvad nii vajadus kui eelarvelised vahendid; mitmetest ebavajalikest asjadest on ka vabanatud;
- Sõltuvus riigieelarvest;
- KOV väike finantsautonoomia. Nõo vald kohaliku omavalitsusena sai 2021. aasta andmete alusel mõjutada vaid 10% oma põhitegevuse tuludest (maamaks, tulud kaupade ja teenuste müügist), 90% otsustati keskvalitsuse või toetuse andjate tasandil (füüsilise isiku tulumaksu eraldis KOV-dele, saadavad toetused).

Eelarvestrateegia finantsnäitajate prognoosimisel on arvestatud COVID 19 viiruse levikust ja Venemaa sõjast Ukrainas tingitud majandusnäitajaid, lähtutud Rahandusministeeriumi poolt kavandatud majandusliku arengu näitajatest ning valla eelarvete eelnevate aastate dünaamikast.

2 Tulubaasi ülevaade ja prognoos

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse järgi jagunevad tulud põhitegevuse ja investeerimistegevuse tuludeks. Põhitegevuse tulude alla kuuluvad kõik maksutulud, kõik tulud kaupade ja teenuste müügist, sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks, mittesihtotstarbelised toetused ja muud tegevustulud.

Joonis 1. Nõo valla põhitegevuse tulud aastatel 2021- 2026

Põhitegevuse tulude kasv tuleneb füüsilise isiku tulumaksu laekumise suurenemisest. Enim mõjutavad tulumaksu laekumist maksumaksjate arv ja keskmine palk ning riigipoolsed tulumaksu jaotusmeetodika muutmised. Kohalikele omavalitsustele eraldatav tulumaksuosa on 11,96% brutotulust. Suurima osa s.o ca 65% valla põhitegevuse tuludest moodustabki tulumaks. Tabelis 3 on kajastatud vallale laekuva tulumaksu prognoos ja selle aluseks olevad eeldused.

Tabel 3. Tulumaksu laekumise prognoos

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Maksumaksjate arv*	2250	2284	2329	2356	2378	2393
Maksumaksjate arvu muutus	2,7%	1,5%	2,0%	1,1%	0,8%	0,8%
Väljamaksed füüsilistele isikutele	35435694	38979263	41318020	43797100	46950490	50237025
Sissetulek inimese kohta kuus	1 430	1 528	1 613	1 653	1 771	1 832
Sissetuleku kasv	7,0%	6,8%	5,6%	2,5%	3,5%	3,5%
Sissetuleku kasv Eestis kokku	6,8%	11,0%	7,4%	5,0%	4,6%	4,5
Tulumaksu laekumine	4 454057	4 948000	5244880	5 559600	5 962900	6 380303
Tulumaksu laekumise kasv	5,0%	11,0%	6,0%	6,0%	7,2%	7,0%
FIT laekumise ja sissetulekute suhe	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%	11,96%

Ülejäänud tulude planeerimisel on arvestatud, et:

- Maamaksu osas on arvestatud, et maksustatava maa maksumäär, mille kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu, on tõstetud alates 2016. aastast maksimummääradeni ja jääb vaadeldaval perioodil samale tasemele. Valitsus on heaks kiitnud maade hindamise läbiviimise – hindamise tulemused võetakse maksustamisel aluseks kõige varem 2024. aastal. Strateegiaperioodil ei ole planeeritud maamaksuhinna võimalike muutustega.
- Kaupade ja teenuste müügist laekuvad tulud kasvavad üldise kaupade ja teenuste hindade kallinemisest. Põhiosa nimetatud tuludest laekub haridusalasest tegevusest. Lastevanemate osalustasud lasteaedades, spordi- ja muusikakooli õppemaksud on seotud alampalgaga.

* Vallavalitsus on teinud ettepaneku tõsta alates 2023. aastast üürihindasid Nõo vallale kuuluvates üürikorterites ja äriruumides 30 % (tänaused hinnad kehtivad alates 01.01.2019).

- Mitmesuguste muude tegevustoetuste osas Nõo vald olulist tõusu ette ei näe. Ühekordseid sihtfinantseerimisi strateegiaperioodis ei kajastata.
- Riigi poolt eraldatavad tasandus- ja toetusfondi summad on planeeritud 2022. aasta tasemel. Tasandusfondi eesmärk on ühtlustada omavalitsuste võimalusi avalike teenuste osutamisel. Toetusfond toetab kohalike omavalitsusi konkreetsete ülesannete täitmisel. Toetused laekuvad riigieelarvest. Lähtutud on eeldusest, et toetusfondi eraldiste suurenemisega suurenevad samavõrra ka vastavad kulutused. Toetusfondi vahendeid tuleb kasutada vastavalt seatud eesmärkidele. Toetusfondi jaotuse kehtestab iga aastastelt Vabariigi Valitsus.

Tabel 4. Riigieelarvelise toetusfondi eraldised Nõo vallale 2021- 2022

	2021	2022
Hariduskuludeks	948 034	1 075 953
Koolitoit	75 775	79 450
Toimetulekutoetus	5 337	8 029
Rahvastikutoimingud	656	573
Raske ja sügava puudega laste hoiuteenuste toetus	17 479	16 172
Kohalike teede hoiu toetus	152 179	153 388
Huviharidus ja -tegevus	78 195	59 321
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulu toetus	55 665	56 865
Asendus- ja järelhoolduse teenuse toetus	65 921	77 910
Matusetoetus	13 222	12 775
Kriisimõjude kompensatsioon	52 413	0
KOKKU TOETUSFOND	1 464 876	1 540 436
TASANDUSFOND	649 508	633 330

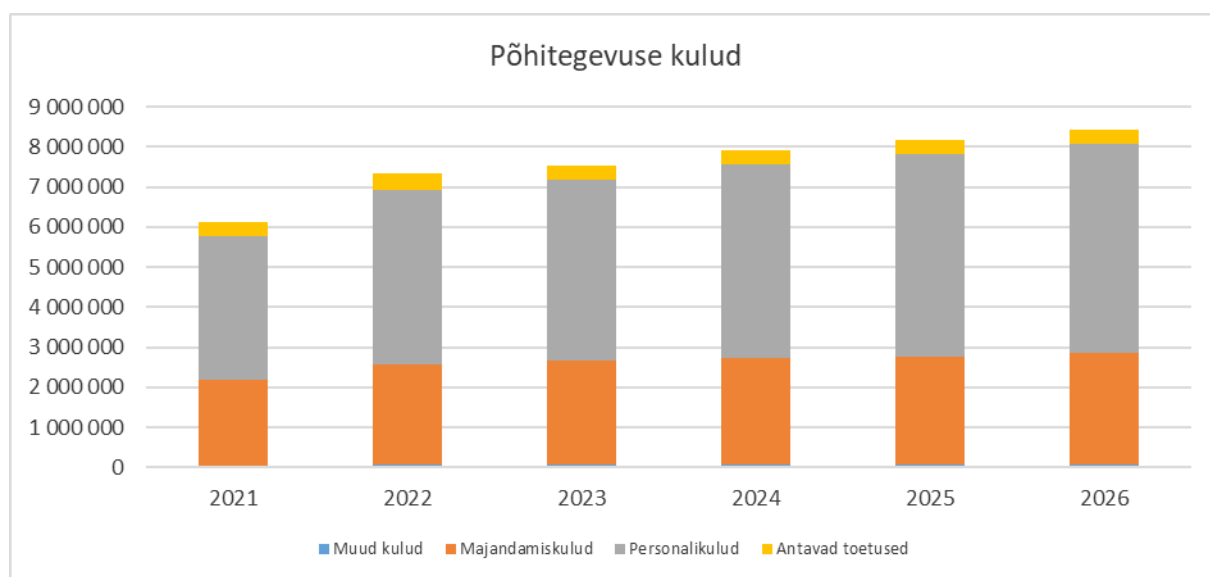
- Muude põhitegevuse tuludena laekub tasu vee erikasutusest, kaevandamise õiguse tasu. Nimetatud summad on väikesed ega oma olulist mõju valla tulubaasile. Tulud jäävad 2022. aasta tasemele.

3 Põhitegevuse kulud

Vastavalt Rahandusministeeriumi juhisteile ei kajastata eelarvestrateegias põhitegevuse kulusid valdkonnapõhiselt. Põhitegevuse kulud jaotatakse valdkondade lõikes iga-aastases vallaelarves, võttes aluseks arengukavas sätestatud strateegilised eesmärgid koos neile vastavate tegevustega.

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustavad Nõo valla põhitegevuse kulusid järgmised asjaolud:

- Alates 2023. aasta septembrist lisandub Nõo lasteaias Krõll täiendavalt kaks rühma (moodulites). Nõo Põhikooli juurdeehitus valmib 2025. aastal.
- Strateegiasse on planeeritud personalikulude kasvuks 5 kuni 9%;
- majandamiskulud kasvavad üldjuhul tarbijahinnaindeksi võrra;
- reservfondi mahuks on 1% põhitegevuse kulude mahust;
- antavad toetused püsivad strateegiaperioodil üldiselt muutumatuna;
- põhitegevuse kulude kavandamisel on lähtutud põhimõttest, et valla põhitegevuse tulem ajas kasvaks.

Joonis 2. Nõo valla põhitegevuse kulud aastatel 2021- 2026

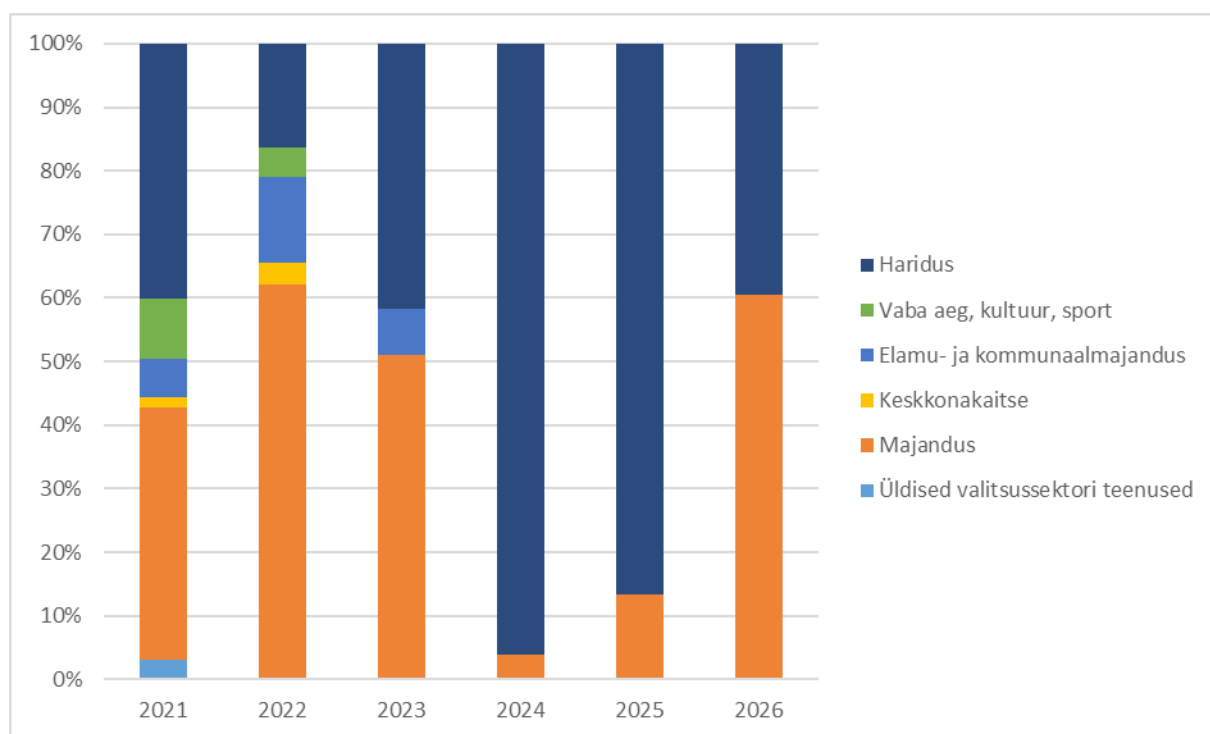
Põhitegevuse tulem (põhitegevuse tulude ja kulude vahe) on Nõo vallas strateegia perioodil positiivne ca 685 tuhat kuni 1 026 tuhat eurot aastas. Tulude positiivset vahet kasutatakse investeeringute finantseerimiseks, samuti olemasolevate laenude teenindamiseks.

4 Investeeringute kavandamine

Investeermisgevuse eelarveosa koosneb investeerimiseks saadavatest tuludest ning investeerimisegevuse kuludest. Investeermisgevuse eelarve on kogu strateegia perioodil negatiivne ehk investeerimisegevuse kulud ületavad investeerimiseks saadavaid tulusid. Negatiivset investeermisgevuse tulemit võimaldab positiivne põhitegevuse tulem. Investeeringute finantseerimiseks on võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenude võtmist ning toetusi. Üldjuhul nõuavad toetused ka omaosaluse olemasolu.

Põhivara soetuseks saadavate toetuste ja põhivara soetuse summade planeerimise aluseks on prognoositud reaalsed võimalused toetuse saamiseks. Eelarvestrateegias esitatud numbrid kajastavad iga konkreetse projektiga seotud hetkekavade koondit, reaalsuses võivad osad toetussummad sõltuvalt konkreetse projekti edenemisest kaugemasse tulevikku nihkuda. Uute projektide reaalne nimekiri ja maksumus sõltuvad konkreetsetest rahastamise otsustest. Nõo vald püüab investeeringuteks kaasata Euroopa Liidu struktuurifondide vahendeid. Eelarvestrateegia koostamise hetkeks ei ole selge, millised objektid ja millises mahus saavad finantseeritud struktuurifondide vahenditest.

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

Joonis 3. Nõo valla investeeringud valdkonniti aastatel 2021 - 2026

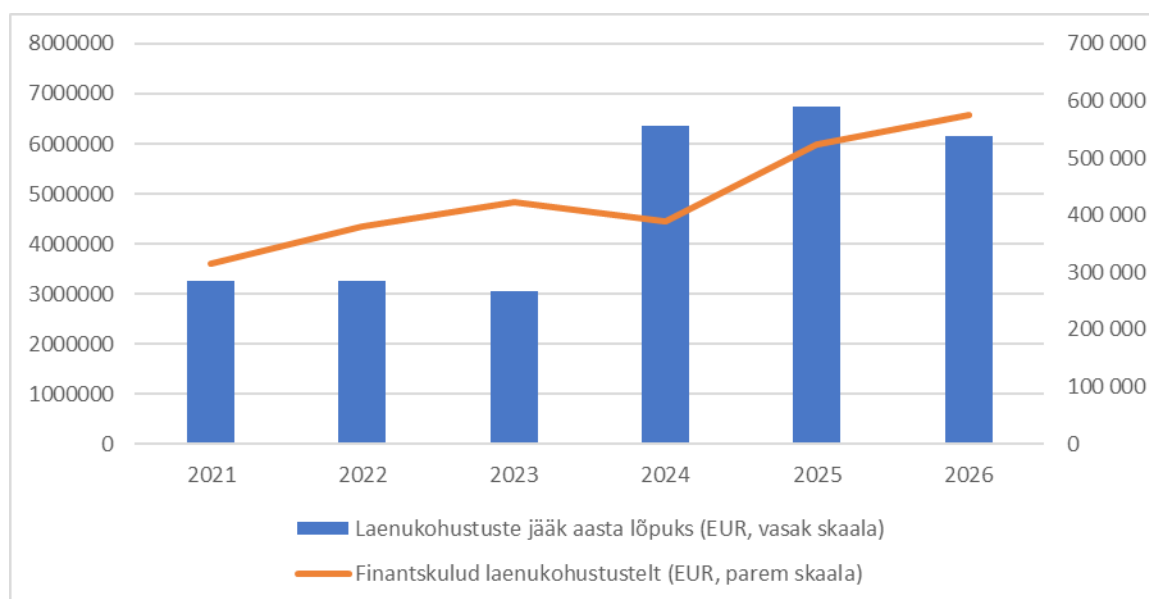
Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2023 - 2026 on esitatud Tabelis 5.

Nõo valla arengukava 2023 - 2039 eesmärkide elluviimisega seotud investeeringud ja tegevused on toodud Tabelis 6.

Finantstulud ja -kulud sisaldavad endas peamiselt intressituluseid ja -kulusid. Mida väiksem on KOV laenukoormus, seda suurem on nende netosumma. Kuna strateegia perioodil on planeeritud võlakoormuse suurenemine, hakkavad seetõttu suurenema ka valla poolt tasutavad intressimaksud.

5 Kohustuste planeerimine

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

Joonis 4. Nõo valla võlakohustused aastatel 2021- 2026

Nõo valla netovõlakoormus on 2026. aasta lõpuks 64,2 %.

Ühe kriisimeetmena tõstis riik omavalitsuste netovõlakoormuse piirmäära 60 %-lt 80 %-le. Alates 2025.aastast hakkab see 5% võrra vähenema.

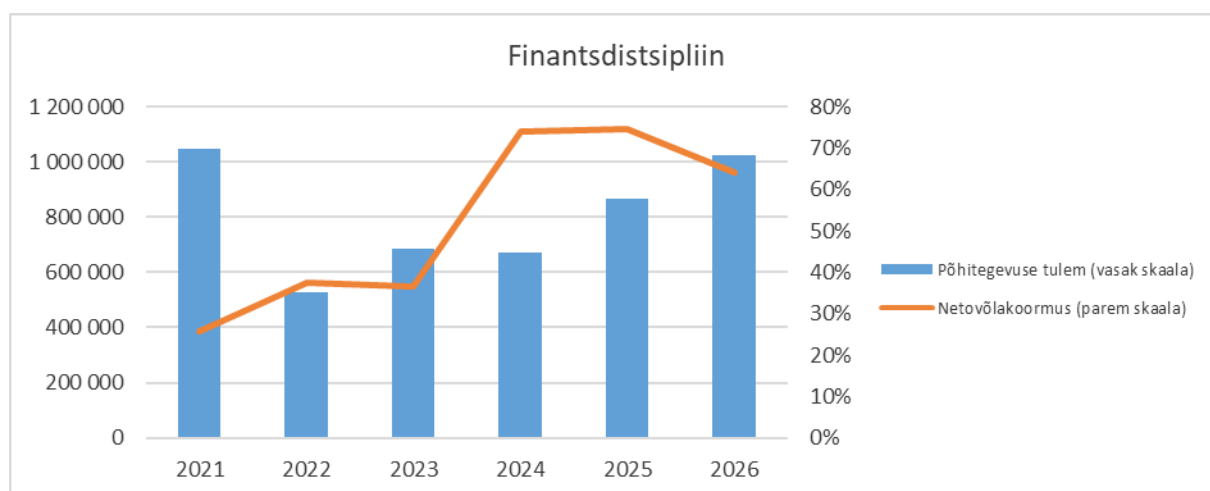
Strateegia perioodil on kavandatud oluliste investeeringute finantseerimise vajaduse tõttu võtta uusi laenusid. Uute võlakohustuste võtmine on planeeritud alljärgnevalt:

- **2023. aastal summas 200 tuhat eurot:** Kivi tänava rekonstrueerimiseks koos kergliiklusteega, Külitse - Järste kergliiklustee valla poolne omaosalus, lasteaedade ventilatsioonide väljaehitamised;
- **2024. aastal summas 3,7 miljonit eurot:** Nõo Põhikooli laiendamiseks;
- **2025. aastal summas 900 tuhat eurot:** Nõo Põhikooli laiendamiseks.

6 Finantsdistsipliin

Finantsdistsipliini tagamiseks sätestab Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadus finantsdistsipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine KOV põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülempiirist.

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

Joonis 5. Nõo valla finantsdistsipliini meetmed 2021- 2026

Nii põhitegevuse tulem kui ka netovõlakkoormus on kindlalt lubatud piires (põhitegevuse tulem positiivne ja netovõlakkoormus alla 70%).

Nõo vald on jätkusuutlik. Valla maksevõime on piisav, et tagada kohustuste katmine ja teenuste osutamine senises mahus. Euroopa Liidu uuel finantsperioodil suudetakse eraldada vajalik mahus omafinantseeringut investeerimisprojektidele. Nõo valla finantsvõimekus aastatel 2021 - 2026 vaata Lisa 1.

Kokkuvõte

Eelarvestrateegia koostamise eesmärgiks on omavalitsuse jätkusuutliku finantspoliitika tagamine. Planeerimise eesmärgiks on tagada eelarveprotsessi stabiilsus, vahendite sihipärane ja efektiivne kasutamine.

Koostatud eelarvestrateegia puhul saab teha järgnevad põhijäreldused:

1. Eelarvestrateegia seob arengukavas toodud strateegiliste eesmärkide täitmise ning vastavad tegevused ja investeeringud realselt olemasolevate ressurssidega.
2. Eelarvestrateegia perioodi põhitegevuse tulud on planeeritud suhteliselt konservatiivselt tagamaks valla finantsstabiilsus ja jätkusuutlik areng.
3. Eelarvestrateegia perioodi jooksul püsib valla põhitegevuse tulem positiivne ning vald saab panustada investeerimistegevusse.
4. Eelarvestrateegia perioodi prioriteetideks on investeeringud haridusse - tagamaks kooli- ja lasteaiakohad ning liikumisvõimaluste parandamisse.

Lisa 1 Strateegia vorm majandusliku sisu järgi

Nõo vald	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	7 162 972	7 869 091	8 210 156	8 577 176	9 024 476	9 457 879
Maksutulud	4 572 619	5 068 000	5 364 880	5 679 600	6 082 900	6 500 303
sh tulumaks	4 454 057	4 948 000	5 244 880	5 559 600	5 962 900	6 380 303
sh maamaks	118 562	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	351 373	448 510	499 310	551 610	595 610	611 610
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 218 733	2 337 581	2 330 966	2 330 966	2 330 966	2 330 966
sh tasandusfond	649 508	633 330	633 330	633 330	633 330	633 330
sh toetusfond	1 464 876	1 540 436	1 540 436	1 540 436	1 540 436	1 540 436
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	104 349	163 815	157 200	157 200	157 200	157 200
Muud tegevustulud	20 248	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Põhitegevuse kulud kokku	6 114 874	7 342 201	7 525 309	7 907 531	8 159 493	8 431 804
Antavad toetused tegevuskuludeks	332 854	431 836	341 615	341 615	345 615	349 615
Muud tegevuskulud	5 782 020	6 910 365	7 183 694	7 565 916	7 813 878	8 082 189
sh personalikulud	3 611 332	4 329 933	4 515 394	4 839 516	5 039 978	5 229 125
sh majandamiskulud	2 170 395	2 500 693	2 593 800	2 648 200	2 693 200	2 769 064
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud						
sh muud kulud	293	79 739	74 500	78 200	80 700	84 000
Põhitegevuse tulem	1 048 098	526 890	684 847	669 645	864 983	1 026 075
Investeeringustegevus kokku	-1 608 699	-1 620 023	-738 415	-4 007 560	-1 258 731	-368 103
Põhivara müük (+)	15 000	0	0	0	0	0
Põhivara soetus (-)	-1 986 901	-1 684 567	-683 000	-3 953 338	-1 153 338	-253 338
sh projektide omaosalus	-1 542 421	-1 534 567	-683 000	-3 953 338	-1 153 338	-253 338
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	444 480	199 883	20 000	20 000	20 000	20 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-52 652	-103 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	176	0				
Finantskulud (-)	-28 802	-32 339	-35 415	-34 222	-85 393	-94 765
Eelarve tulem	-560 601	-1 093 133	-53 568	-3 337 915	-393 748	657 972
Finantseerimistegevus	283 674	20 516	-221 961	3 311 502	375 656	-574 745
Kohustiste võtmine (+)	600 000	400 000	200 000	3 700 000	900 000	
Kohustiste tasumine (-)	-316 326	-379 484	-421 961	-388 498	-524 344	-574 745
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-150 820	-1 072 617	-275 529	-26 413	-18 092	83 227
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	126 107	0	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 392 926	320 309	44 780	18 367	275	83 502
Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	3 245 536	3 266 052	3 044 091	6 355 593	6 731 249	6 156 504
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)						
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäär	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	1 852 610	2 945 743	2 999 311	6 337 226	6 730 974	6 073 002
Netovõlakoormus (%)	25,9%	37,4%	36,5%	73,9%	74,6%	64,2%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 162 972	6 295 273	6 848 470	6 861 741	7 784 847	8 208 600
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	83,4%	80,0%	86,3%	86,8%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 310 362	3 349 529	3 849 159	524 514	1 053 873	2 135 598
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Kohustiste võtmise kontroll	OK	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	10%	4%	4%	5%	5%
Põhitegevuse kulude muutus	-	20%	2%	5%	3%	3%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,17	1,07	1,09	1,08	1,11	1,12

Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
03 Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
04 Majandus	1 047 500	348 000	153 338	153 338	153 338
sh toetuse arvelt	150 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	897 500	348 000	153 338	153 338	153 338
05 Keskkonnakaitse	57 400	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	57 400				
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	225 128	50 000	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	225 128	50 000			
07 Tervishoid	0	0	0	0	0

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon		81 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		81 000				
09 Haridus		273 539	285 000	3 800 000	1 000 000	100 000
sh toetuse arvelt		0				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		273 539	285 000	3 800 000	1 000 000	100 000
10 Sotsiaalne kaitse		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
KÕIK KOKKU		1 684 567	683 000	3 953 338	1 153 338	253 338
sh toetuse arvelt		150 000	0	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		1 534 567	683 000	3 953 338	1 153 338	253 338
Põhivara soetuse kontroll		0	0	0	0	0

Suuremad investeeringud nimeliselt

siin võib näidata ka art 4502 alt tehtavad investeeringud

Tõravere kergliiklustee		172 500	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		80 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		92 500				
Nõo Vesikijärve parkla		150 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		70 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		80 000				
Varimõisa- Allika tee rajamine		275 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		275 000				
Luke mõisapargi jalgte		50 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		50 000				
Luke mõisapargis puurkaevu ja veetorustiku rajamine		54 128	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		54 128				
Tuletõrje veevõtukohtade rajamine hajaasustuses		10 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		10 000				
Luke raamatukogu hoone renoveerimine		68 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		68 000				
Kalmistul jalgte ehitamine		25 000	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		25 000				

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

Kultuurimaja saali valgustuse rekonstrueerimine		20 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		20 000				
Nõo lasteaed Krõll		155 000	190 000	100 000	100 000	100 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		155 000	190 000	100 000	100 000	100 000
Nõgiaru lasteaed ventilatsioon		10 000	15 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		10 000	15 000			
Nõo lasteaed Tõruke (Luke õppekoht) ventilatsioon		9 710	15 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		9 710	15 000			
Nõo lasteaed Tõruke (Tõravere õppekoht) ventilatsioon		45 829	15 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		9 883				
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		35 946	15 000			
Nõo Põhikool		53 000	50 000	3 700 000	900 000	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		53 000	50 000	3 700 000	900 000	
Kivi tänava rekonstrueerimine koos kergliiklusteega		0	90 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			90 000			
Külitse-Järiste kergliiklustee (valla omaosalus)		0	90 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			90 000			
Tänavavalgustus		0	50 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			50 000			
Valla teed		0	168 000	153 388	153 388	153 388
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			168 000	153 388	153 388	153 388

Lisa 2 Strateegia vorm koond

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

Nõo vald	2021 täitmine	2022 eeldatav täitmine	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	7 162 972	7 869 091	8 210 156	8 577 176	9 024 476	9 457 879
Põhitegevuse kulud kokku	6 114 874	7 342 201	7 525 309	7 907 531	8 159 493	8 431 804
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	1 048 098	526 890	684 847	669 645	864 983	1 026 075
Investeermistegevus kokku	-1 608 699	-1 620 023	-738 415	-4 007 560	-1 258 731	-368 103
Eelarve tulem	-560 601	-1 093 133	-53 568	-3 337 915	-393 748	657 972
Finantseerimistegevus	283 674	20 516	-221 961	3 311 502	375 656	-574 745
Likviidsete varade muutus (+suurenemine, - vähenemine)	-150 820	-1 072 617	-275 529	-26 413	-18 092	83 227
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	126 107	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 392 926	320 309	44 780	18 367	275	83 502
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	3 245 536	3 266 052	3 044 091	6 355 593	6 731 249	6 156 504
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)</i>	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	1 852 610	2 945 743	2 999 311	6 337 226	6 730 974	6 073 002
Netovõlakoormus (%)	25,9%	37,4%	36,5%	73,9%	74,6%	64,2%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 162 972	6 295 273	6 848 470	6 861 741	7 784 847	8 208 600
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	100,0%	80,0%	83,4%	80,0%	86,3%	86,8%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	5 310 362	3 349 529	3 849 159	524 514	1 053 873	2 135 598

Lisa 3 Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud ja tegevused

Arengukavas seatud eesmärgid ja tegevused on aluseks vallavalitsuse tööplaanide seadmisel ning Nõo valla eelarvestrateegia koostamisel. Koos eelarvestrateegia koostamise protsessiga on valitud arengukavast investeeringud ja tegevused, mis tööplaani võetakse.

Tabelis 5 on esitatud detailne ülevaade Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringutest aastatel 2023 – 2026.

Tabelis 6 on toodud Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused.

Nende investeeringute ja tegevuste hulgast valitakse võimalusel välja need, mis teostatakse ainult juhul, kui laekub strateegias arvestatuga võrreldes täiendavaid tulusid. Sealhulgas sellised investeeringud või tegevused, mida kavatakse rahastada toetuste arvelt, kuid milliste toetuste laekumine pole piisavalt kindel, et neid eelarvestrateegias kajastada.

Kuna eelarvestrateegiat korrigeeritakse igal aastal, vaadatakse nii investeeringuobjektid kui ka tegevused iga-aastaselt läbi.

Tabel 5. Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2023 - 2026

Valdkond	Strateegiline eesmärk	Alaesmärk	Investeeringu number	Investeering					Tegevuse maksumus kokku 2023-2026	Kommentaar
					2 023	2 024	2 025	2 026		
1.AVALIK RUUM										
1.2. Nõo valla tehnotaristu on pidevalt ajakohane, loodussäästlik ja kriisikindel.										
<i>1.2.3. Nõo valla energia- ja soojusetarbimine on energiasäästlik, ressursitõhus ja toimub mitmest erinevast allikast</i>										
			1.2.3.1.	Nõgiaru lasteaia ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine	15 000				15 000	
			1.2.3.2.	Nõo lasteaia Tõruke Luke õppekoha ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine	15 000				15 000	
			1.2.3.3.	Nõo lasteaia Tõruke Tõravere õppekoha teise rühma ventilatsioonisüsteemi rekonstrueerimine	15 000				15 000	
				Strateegiline eesmärk kokku	45 000	0	0	0	45 000	
1.3. Nõo valla teed ja ühistranspordisüsteem loovad kõigile elanikele kiired ja keskkonnasäästlikud ühendused Nõo aleviku, Tartu linna ja ülejäänud Eestiga.										
<i>1.3.1. Nõo valla teede ja tänavate võrk ja ühistranspordisüsteem võimaldab inimestel rohkem ilma isikliku autota liikuda ja toetab elektri- ja vesinikusõidukitele üleminekut.</i>										
			1.3.1.1.	Kivi tänava rekonstrueerimine koos jalgratta- ja jalgteede rajamisega	90 000				90 000	
			1.3.1.2.	Tartu-Elva jalgratta- ja jalgteede Külitse-Järiste lõigu kaasinvesteering	90 000				90 000	Transpordiamet ehitab
			1.3.1.3.	Tänavavalgustus (Nõo alevikus Tartu tänaval)	50 000				50 000	
<i>1.3.2. Nõo vallal on mugavad, ohutud ja korrashoitud ühendused oma eri piirkondade ja ümbritsevate omavalitsustega.</i>										
			1.3.2.1.	Teetööd	168 000	153 388	153 388	153 388	628 164	
				Strateegiline eesmärk kokku	398 000	153 388	153 388	153 388	858 164	
				Avalik ruum kokku	443 000	153 388	153 388	153 388	903 164	
5. HARIDUS, NOORSOOTÕO JA KULTUUR										

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

5.1. Alus- ja põhiharidus										
5.1.3. Nõo vallas on kvaliteetne haridus kättesaadav kõikidele valla lastele ning valla haridusasutuste õpperuumid ja taristu on kaasaegsed.										
<i>5.1.3.1. Nõo Valla haridusasutused mahutavad ära kõik piirkonnas elavad õppijad.</i>										
			5.1.3.1.1.	Nõo lasteaia Kröll laiendusprojekti koostamine	40 000				40 000	
			5.1.3.1.2.	Nõo Põhikooli laiendusprojekti koostamine	50 000				50 000	
			5.1.3.1.3.	Nõo lasteaia Kröll moodulite rentimine	150 000	100 000	100 000	100 000	450 000	
			5.1.3.1.4.	Nõo Põhikooli laiendamine		3 700 000	900 000		4 600 000	
				Alus- ja põhiharidus kokku	240 000	3 800 000	1 000 000	100 000	5 140 000	
				Haridus, noorsootöö ja kultuur kokku	240 000	3 800 000	1 000 000	100 000	5 140 000	
Investeeringute kava maksumus kokku					683 000	3 953 388	1 153 388	253 388	6 043 164	

Tabel 6. Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused

Investeering või tegevus	Rahastuse kate	Elluviimise periood (indikatiivne)
	Valla eelarve	2023-2026
	Laen	2027-2030
	Toetused/projektid	2031-2034
		2034-2039
AVALIK RUUM JA TARISTU		
Arengu kavandamine		
Üldplaneeringu koostamine	Valla eelarve	2023-2026
Avaliku ruumi ehitised		
Nõo Veskijärve puhkeala arendamine - ligipääsu võimaldamine, kasutamiseks vajalike ehitiste rajamine - pesemisvõimalused, veevärk ja kanalisatsioon, elektriühendus, lõkkekoht, parkimiskohad, prügikastid, valgustus jm.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kompaktse hoonestusega aladele tegelusväljakute loomine - nt mänguväljakute, puhkealade ja väliürituste korraldamise võimalustega, väljõusaalide ja grillimiskohtadega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Avalike looduskoosluste, terviseradade ja veekogude aastaringselt ligipääsetavaks muutmine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Tervikliku jalg- ja matkaradade (st terviseradade) võrgustiku loomine, pinkidega puhkenurgakeste rajamine radade äärde.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Maastikule avatud vaadete säilitamine ja nende vaadete nautimisvõimaluste pakkumine - nt vaateplatvormide ehitamine, haljastuse piiramine vaadete avamiseks nt Tõraveres, Tamsal.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Koorte harjutusväljaku rajamine Nõo alevikku.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kalmistu laiendamine, tavandihoone rajamine ja ligipääsetavuse suurendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Vallale kuuluvate hoonete uuendamine hoonete ligipääsetavuse tagamiseks	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Nõo valla elanike teavitamine ja nõustamine kiire internetiühenduse loomise toetuse taotlemisel.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Jäätmemajandus, soojamajandus		
Keskse jäätmejaama ning taaskasutus- ja paranduspunkti loomine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Vallale kuuluvate ehitiste seisukorra parendamine, energiasäästlikumaks muutmine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Veemajandus		
Kompaktse hoonestusega piirkondade ühendamine ühise vee- ja kanalisatsioonivõrguga.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Nõo rooveepuhasti rekonstrueerimine või Nõo rooveepuhasti likvideerimine ja Elva rooveepuhasti	Valla eelarve, toetused/projektid	

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

laiendamine.		2023-2039
Hajaasustusega piirkondades vee- ja kanalisatsioonilahenduste arendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Teed, transport		
Elektri- ja vesinikusõidukitele jms üleminekuks vajaliku taristu arendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Valla seni valgustamata kompaktse hoonestusega aladele välisvalgustusvõrgu rajamine (sh valgustussüsteemi loomine koos liikumissensorite ja/või säästu- ja öörežiimidega).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kruusateede kõvakattega teedega asendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Turvaliste teeületamise võimaluste rajamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Sõidukitele raudteeületuskoha rajamine Tõravere raudteejaama juurde.	Toetused/projektid	2023-2039
Kergliiklusteede võrgustiku vallasisene arendamine ja ühendamine rongi- ja bussipeatustega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Bussi- ja rongipeatuste juurde parklate loomine koos „pargi ja sõida“ võimalusega ning varikatustega rattahoidlate loomine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Olemasolevate bussiootekohtade arendamine ja laiendamine, et saaks mugavamalt erinevates ilmastikutingimustes bussiga liigelda.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Olemasoleva taristu korrashoidmine ja liiklusohutuse suurendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
ETTEVÕTLUS JA TURISM		
Luke mõisa arendamine atraktiivseks turismisihtkohaks ja pargiarhitektuuri pärliks, selleks pargistruktuuri säilitamine ja arendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Suviste pop-up restoranide võimaluse loomine ja multifunktsionaalse esinemisväljaku loomine Veskijärve kaldale.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
SOTSIAALNE HEAOLU		
Teenuskeskuse rajamine ühes paigas erinevate teenuste (nt sotsiaalmajutus, tugiteenused nagu kogukonnapsühholoog, sotsiaaltöötaja, logopeed) osutamiseks.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Piisavate sotsiaaleluruumide tagamiseks sotsiaaleluruumide ehitamine ja kohandamine, mis vastavad erinevate abivajajate vajadustele ja oleksid turvalised.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Nõo hooldekodu laiendamine või uude kohta viimine hooldekodu kohtade arvu suurendamiseks.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kogukonnaaedade loomine ja edasiarendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kerksuskeskuse loomine, kus lisaks vabatahtlikule päästetööle (Nõo Priitahtlikud) tehakse ka tööd kriisiennetuse, kriisivarude hoiustamise ja elanike teavitustöö ja abistamisega.	Toetused/projektid	2023-2039
HARIDUS, NOORSOOTOÖ JA KULTUUR		
Haridus, noortevaldkond		

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

Koolikohtade tagamine	Valla eelarve, laen, toetused/projektid	2023-2039
Lasteaiakohtade tagamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Multifunktsionaalsete ruumide ehitamine ja ka olemasolevate ruumide sisustamine selliselt, et tagada ruumide ristikasutus.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Avalikus ruumis tegelusväljakute loomine, et kõikide vanusegruppide õpilastel (ja inimestel) on multifunktsionaalsed võimalused veeta vaba aega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Õuealade loomine noortele (taaskasutatud materjalid, päikeseenergia jne): Skatepark, pump-track	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kultuur		
Valla keskraamatukogu ja haruraamatukogu teenustesse investeerimine (nt 3D printerid, õmblusmasinad jne vahendid).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Sporditaristu (koolistaadion jms.) uuendamine, et see oleks kaasaegne, multifunktsionaalne, vastaks kasutajate vajadustele ja oleks ehitatud jätkusuutlikkuse põhimõtteid jälgides (taaskasutatud materjalid, energiasäästlikkus jne).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039

Lisa 4 Nõo valla teetööde investeeringute kava 2023 - 2026

Kohalike avalikult kasutatavate teede hoid on omavalitsuste ülesanne ja selle rahastamine sõltub otseselt kohaliku omavalitsuse prioriteetide seadmisest eelarve koostamisel. Kohalike teede hoidu rahastatakse omavalitsuse eelarvest ning riigi poolt teedele sihtotstarbeliselt eraldatud vahenditest.

Nõo valla teetööde investeeringuobjektide nimekiri on oma olemuselt teehoiukava (edaspidi teehoiukava). Kava ei kajasta jooksvate hooldustööde vajadusi ja maksumusi (sh suvine ja talvine hooldus ning avariitööd). Hooldustöid teostatakse jooksvalt vastavalt vajadusele ja eelarvelistele võimalustele.

Teeregistri andmetel oli 01.01.2022 seisuga Nõo vallale kuuluvaid avalikult kasutatavaid teid 159,043 km, nendest 140,563 km maanteid ja 18,48 km tänavaid. Valdavalt on teed kruuskattega (135,7 km). Tänavatest kokku on 8,911 km mustkatte, pinnatud või asfaltbetoonkattega.

Tabel 7. Nõo vallale kuuluvate teede jaotus katete alusel

Teekatte liik	km
Killustikkate	0,662
Kruusakate	135,735
Mustkate (sh bituumenstabiliseeritud)	5,154
Pinnastee	2,25
Pinnatud kruusatee	9,751
Asfaltbetoon	5,491

Lisaks kuuluvad Nõo vallale ka Elva jõel asuv Vapramäe ja Nõo alevikus asuv Oja tänava sild.

Nõo valla arengukava kohaselt on **Avaliku ruumi ja taristu valdkonna üldeesmärk** - Nõo valla elukeskkond on looduslähedane, kaasav ja hästi ühendatud ning selle taristu areneb elu- ja looduskeskkonna tasakaalu arvesse võttes.

STRATEEGILINE EESMÄRK 1.3 Nõo valla teed ja ühistranspordisüsteem loovad kõigile elanikele kiired ja keskkonnasäästlikud ühendused Nõo aleviku, Tartu linna ja ülejäänud Eestiga.

Alaeesmärk 1.3.2. Nõo vallal on mugavad, ohutud ja korras ühendused oma eri piirkondade ja ümbritsevate omavalitsustega.

Tegevused eesmärgi saavutamiseks on toodud Tabelis 2.

Teetööde investeeringute kavandamisel on arvestatud Nõo valla eelarvestrateegias investeeringute vahenditega aastate lõikes (eelkõige rida teetööd). Teetööde investeeringute kava on vajaduspõhine (st lähtub teede seisukorrast, kasusaajate hulgast jms), kuid arvestab ka kohaliku omavalitsuse poolt tehtud varasemaid otsuseid ning võimalusi. Kuigi kattega tee säilitusremonti (korduspindamist) võib lugeda perioodiliseks hooldustööks, siis töö maksumusest tulenevalt kajastatakse need investeeringutena arvestuslikult ca 25000 eurot aastas. Osad teid ja tänavaid puudutavad investeeringud kajastuvad investeeringute tabelis eraldiseisval real ja neid siinkohal ei käsitleta.

Tabel 8. Nõo valla teetööde investeeringuobjektid

Aasta\	Tolmuwabade katete	Kruuskatete ehitus/
--------	--------------------	---------------------

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026

Tegevuse liik	ehitus/rekonstrueerimine (2,5 x pindamine, kui ei ole märgitud teisiti)	rekonstrueerimine
2023	Allika tee (Illu küla)	Mäeotsa tee (Illu küla)
	Vikerkaare tee (Illu küla)	Nõo-Metsküla tee algus
	Puraviku tee algusosa (Illu küla)	Tamsa-Varesepalu (Illu külas) tee lõpp
	Liivi tee algusosa (Illu küla)	Kahna-Peedu tee L1 (Luke külas)
2024	Liiva tn T2 (Nõo alevik)	Sügaoru tn T2 (Nõo alevik)
	Liiva tn lõpp (Nõo alevik)	Sügaoru tn T3 (Nõo alevik)
	Mäe tn (Nõo alevik)	Hõbeoru tn (Nõo alevik)
	Liivamäe tn (Nõo alevik)	Kolga-Piirimäe tee (Kolga küla)
	Vana-Nõo tn 7 juurdepääs (Nõo alevik)	
	Meeri 1 (Meeri tn haru) (Nõo alevik)	
	Meeri 2 (Meeri tn 2a juurdepääs) (Nõo alevik)	
	Tähtvere tn 8 juurdepääs (Nõo alevik)	
	Raudtee 1 (Raudtee tn kruusalõik) (Nõo alevik)	
	Tuule tn T2 ja T3 (Nõo alevik)	
	Veski tn T4 (Nõo alevik)	
	Kingo tee (Luke küla)	
	2025	Hommiku tn (Vissi küla)
Lõuna tn (Vissi küla)		Vitipalu tee lõpp
Õhtu tn (Vissi küla)		
Videviku tn (Vissi küla)		
Vahe tee (Vissi küla)		
Nõlvaku (Vissi küla)		
Vissi (Vissi küla)		
Reede (Vissi küla)		
Kuusiku (Vissi küla)		
Pirnaku (Vissi küla)		
Tondimäe tee (Unipiha küla)		
Unipiha ridaküla tee (Unipiha küla)		
2026	Meeri-Tabuli tee L3 (Meeri küla)	Kahna-Orava (Luke küla)
	Silva (Meeri küla)	Luke-Suluküla (Luke küla)
	Meeri vkt (Meeri küla)	Meeri-Soone tee (Meeri küla)
	Oru vkt (Meeri küla)	
	Tabuli vkt (Meeri küla)	
	Tabuli tee (Meeri küla)	
	Mäeotsa tee (Illu küla)	
	Jaani tee (Illu küla)	

Teetööde investeeringute kavas ei ole Tamsa-Etsaste tee (5280012) mustkatte rajamist. Tamsa-Etsaste tee 2,3 km lõigu pindamise eeldatav maksumus koos eeltöödega on umbes 120 000 eurot. Arvestades antud investeeringu suurt maksumust ning asjaolu, et tegemist on transiitteega,

Nõo valla eelarvestrateegia 2023 - 2026
on otstarbekas leida täiendavaid võimalusi (toetusi) katte rajamiseks
esimesel võimalusel.